

9. ניסיון נדרש ממועמד למשרת מבקר פנימי

1. כשירות מבקרי פנים ברשויות המקומיות

על-מנת ליצור נורמות אחידות וראויות, ועל רקע אי הבהירות שנוצרה בשנים האחרונות בתחום זה, מטרת נוהל זה להגדיר את הניסיון הנדרש בעבודת הביקורת ממועמד למשרת מבקר פנימי ברשויות המקומיות על-פי סעיף 167(ג)(5) לפקודת העיריות, וסעיף 145ב(5) לצו המועצות המקומיות (א). כמו כן נועד נוהל זה ליידע את הרשויות המקומיות בדבר תיקון לפקודת המועצות המקומיות והוספת סעיף 13ה לפקודה, המטיל חובה למינוי מבקר אף על מועצות אזוריות.

הגדרת הביקורת לצורך עמידה בתנאי הסף בעניין ניסיון

א. ביקורת הינה הערכה עצמאית ובלתי תלויה בפעילות מנהלית שבוצעה, דרכי ביצועה ותוצאותיה. ההערכה נעשית על-פי כללים מקובלים של מינהל תקין, הנבחנים על-פי תקנים של התנהגות נורמטיבית. הביקורת משווה בין התהליכים המזהים את ביצועה של פעולה מסוימת, לבין הנורמה הסבירה שהמבקר רשאי לצפות כי אכן בוצעה לפיה. המבקר משווה את הפעולה שבוצעה על-ידי המבוקר לנורמה, לתקן או למודל. התקנים השכיחים שעל-פיהם פועלים גופי הביקורת הם חוקיות וסדירות, חיסכון, יעילות, אפקטיביות וטוהר מידות.

יודגש כי ביקורת נעשית לאחר מעשה על-ידי גורם שאינו שותף לפעולה עצמה (בין אם הוא מבקר חיצוני או מבקר פנים), ובסיומה מוגש דו"ח לגורם הממונה על הגוף המבוקר.

לפיכך, בעת פרסום מכרז למשרת מבקר פנימי יש לדרוש מהמועמד להוכיח כי עיקר עיסוקו במשך שנתיים לפחות, היה עריכת ביקורת על עבודתו של אחר, לאחר מעשה, וכי דו"ח הביקורת שערך הוגש לגורם הממונה על המבוקר ומתוך מטרה להפיק לקחים לעתיד שיביאו לתיקון הליקויים, במידה ונמצאו כאלה.

לנוכח האמור לעיל, ניסיון רלוונטי עשוי להיות עבודה ביחידת מבקר של רשות מקומית בעבודת ביקורת, יחידת מבקר פנים של גוף ציבורי, משרד מבקר המדינה כעובד ביקורת וכיו"ב.

יודגש כי עיסוק כיועץ משפטי, גזבר, עובד ביחידת גזבר, ראיית חשבון או עריכת דין וכיו"ב, לא ייחשב כניסיון לצורך עמידה בתנאי הכשירות למשרת מבקר ברשות מקומית, כשלעצמם.

ב. על-פי סעיף 145ב(ד)(2) לצו המועצות המקומיות (א), הממונה על המחוז רשאי להמיר את דרישת הניסיון אם עבר המועמד השתלמות מקצועית שאישר השר. להלן נודיע כי ההשתלמויות שאישר השר הן כדלקמן:

1. קורס שאושר על-ידי השר ומשרד הפנים, ושנועד להכשיר מבקרי פנים, או קורס של מוסד אקדמי אחר בהיקף של 500 שעות לפחות, בלימודי ביקורת פנימית וציבורית כהגדרתה בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, הכולל גם התמחות מעשית.

2. תואר אקדמי בביקורת מאחד המוסדות האקדמיים המוכרים בישראל על-ידי המועצה להשכלה גבוהה. בתואר זה, היקף השעות האקדמיות בלימודי הביקורת הפנימית והציבורית כהגדרתה בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, יעמוד על כחמישים אחוז מהיקף השעות האקדמיות הנדרשות לצורך התואר, ויכלול התמחות מעשית.

(10). מינוי מבקר פנימי במועצה אזורית

בתאריך 10.4.2007 התקבל תיקון תשס"ז(2) לפקודת המועצות המקומיות (סעיף 13 ה) המחייב גם את המועצות האזוריות למנות מבקר פנימי ולהקים ועדה לענייני ביקורת.

מטרת התיקון הינה לקבוע בהסדר חקיקה ראשי את החובה למנות מבקר פנימי וועדה לענייני ביקורת בכל סוגי הרשויות המקומיות, כך שההסדר שייקבע יהיה אחיד אך מותאם לאופיין המיוחד של המועצות המקומיות והאזוריות וייקבעו בו הסדרים שונים בעניינים המצדיקים זאת.

התיקון נכנס לתוקף ביום 8.1.2008 ואלה עיקריו:

א. החלת סעיפים מפקודת העיריות על מועצות מקומיות, לרבות מועצות אזוריות, לפי הפירוט הבא:

סעיף 167(ב)-(ד) – חובת מינוי מבקר, תנאי כשירות למינוי מבקר, סייגים למינוי מבקר וכיו"ב.

סעיף 167א – סמכות הממונה על המחוז למנות מבקר במקום בו המועצה אינה ממלאת את חובתה למינוי מבקר.

סעיף 170א(א)-(ד) – תפקידי המבקר, החלת הביקורת על גופים המתוקצבים על-ידי הרשות המקומית, תוכנית עבודה שנתית של המבקר, שיקול דעתו של המבקר לקביעת דרכי ביצוע הביקורת.

סעיף 170ב – חובת המצאת מסמכים ומסירת מידע למבקר.